

שועל מצוי:

השועל המצוי הוא טורף קטן ממשפחת הכלביים
צבעו זהוב-כתום עד חולי, חרטומו מחודד, זנבו ארוך ושעיר וקצהו לבן
ניזון ביונקים קטנים, חרקים, עופות וזוחלים. אוכל. נפוץ בכל חלקי הארץ
גם פירות ותכופות נראה בישובים ניזון משאריות האדם.

השועל והחסידה / ממשלי לה-פונטיין

פעם הזמין השועל לסעודה
את שכנתו ארוכת המקור, חסידה.
השועל, כרגיל, לא עשה הכנות,
לא הקדיש לאורחת הרבה מחשבות.
וכמו בכל יום, מדי ארוחה,
הוא הגיש את האוכל בצלחת שטוחה.
החסידה טעמה רק שני פרורים,
כי לה מתאימים רק כלים עמוקים.
נעלבה החסידה והסתלקה רעבה.
עוד אחזיר לשועל", היא אמרה בליבה".
שלחה החסידה לשועל הזמנה
לבוא לביתה לארוחה דשנה.

ההיא הכינה לכבוד השועל צלי בשר
אך אבוי!!
הצלי הוגש בכלי ... גבוה וצר.

מוסר-השכל:
אם אינך מכבד את חברך,
אל תצפה שהוא יכבד אותך!

השועל והכרם

כאשר יצא מבטן אמו ערום ישוב שמה" (קה' ה, יד)"

לשועל שמצא כרם מסויג (מגודר) מכל פינותיו - היה שם נקב אחד, ובקש ...
להיכנס בו ולא היה יכול. מה עשה? צם שלושה ימים עד שכחש ותשש ונכנס
באותו נקב ואכל ושמן. רצה לצאת ולא יכול לעבור כלל. חזר וצם שלושה ימים
אחרים עד שכחש ותשש וחזר איך שהיה ויצא. כאשר יצא היה הופך את פניו
להסתכל בו ואמר:

כרם כרם, מה טוב אתה ומה טובים הם הפירות שבתוכך וכל מה שיש בך יאים
ומשובחים, ברם מה הנאה ממך? כמו שבן האדם ניכנס לתוכך כך הוא יוצא.
כך הוא העולם הזה.

תן זהוב:

תפוצה:

ודרום מזרח במערב ועד להודו ומאזור הבלקן תפוצה עולמית: ממזרח אירופה נפוץ בעיקר. התן הוא המין המצוי ביותר מבין משפחת הכלביים, במזרח. בישראל אסיה באזורים צחיחים התנים. ובמדבר יהודה בצפון הארץ ומרכזה, אך נמצא גם בצפון הנגב שוכנים בסבך צמחייה ליד מעיינות. התנים נפוצים מאוד בסביבת האדם, סמוך למזבלות ובעיקר בקרבת מושבים ליד מצבורי פגרים של תרנגולות המושלכים על ידי הלולנים.

תיאור:

קצר יחסית, וקצהו כתום זנבו. התן הוא כלב בגודל בינוני וצבעו חום זהוב-אפרפר ושחור. על חזהו יש כעין מפית לבנה, שצורתה מיוחדת לכל פרט ועל פיה ניתן לזהותו. ראשו של הזכר רחב מראש הנקבה, ועל עורפו יש רעמת שיער שחור. הנקבות לרוב בהירות יותר. משקלו של התן נע בין 5 ל-12 ק"ג (8-9 ק"ג בממוצע).

ארגון חברתי ופעילות:

ששטחה כ-1 קמ"ר. הטריטוריה מסומנת בשתן, התן חי בזוגות כשלכל זוג טריטוריה גללים, שריטות בקרקע וקולות. לעיתים הצעירים נותרים עם הוריהם ועוזרים להם לטפל בגורים, וכשהמזון מצוי בשפע יכולות להיווצר כך להקות קטנות. התן פעיל בלילה, אך גם בשעות הבוקר המוקדמות ואחרי הצהריים. התן טורף לרוב חיות קטנות (מכרסמים, נצפו טורפים גם עופות וזוחלים), אך ניזון גם מפגרים. התנים ברמת הגולן ועגורים ובעמק החולה ניזונים גם מעופות מים כמו שקנאים עופרי צבאים. התנים מנהלים אורח חיים מונוגמי, הם טריטוריאליים בעליל ותוחמים את נחלתם על ידי עשיית צרכים בגבולותיה. הזוג צד ביחד או נפרד. לעיתים חוברים מספר זוגות כדי לצוד בעל חיים גדול ממדים.

יחסי גומלין עם האדם:

בקרבת מושבים וקיבוצים נהנה התן מכמות גדולה של עגלים ותרנגולות למאכל וכך עלול לגרום לנזק רב לחקלאים המגדלים, שמנסים לעיתים להרעילו. בנוסף, התן עלול במקרים נדירים לגרום לכלבת.

עשרות את מחלת הכלבת פוזרו על ידי משרד החקלאות בניסיון להדביר 1964 בשנת אלפי אפרוחים מורעלים, כתוצאה מכך נפגעה אוכלוסיית התנים בארץ באופן קשה חתולי, נמיות, שועלים, ביותר. יחד עם התנים הושמדו מהרעלה ישירה גם זאבים ועוד טורפים. בעלי חיים נוספים הורעלו מהרעלה נמרי מדבר, חתולי בר, ביצות לדוגמה עופות דורסים שניזונו מפגרים הורעלו מנבלות הטורפים). בעקבות (משנית שגרמו, וחוגלות ארנבות, היעלמות הטורפים, חל ריבוי גדול באוכלוסיות מכרסמים לחקלאות נזקים קשים מאלה שגרמו התנים לפני מבצע ההדברה. לפיכך חדל משרד החקלאות מלנקוט בשיטת הרעלה המונית זו. אף על פי כן, הרשות עודנה פועלת לדילול אוכלוסיית התנים בישראל, שצפיפותם בארץ היא מהגבוהות בעולם; בשנת 2015, למשל, נורו בהיתר בישראל יותר מ-2,300 תנים. מטרתו של הדילול היא בעיקר למנוע [3][2] נזק לחקלאים.

שבו ונצפו תנים זהובים באזור פארק הירקון בסוף העשור הראשון של המאה ה-21 ומבני אדם מספר התנים בפארק הוא כשלושים פרטים. הם ניזונים בעיקר מאשפה המאכילים אותם, ועל כן אוכלוסייתם משגשגת. לאחר תלונות של חלק מתושבי השכונות החלה לנסות ללכוד את רשות הטבע והגנים, ובתל אביב הצמודות לפארק ברמת גן התנים ולהעבירם לאזורים פחות מיושבים, אך בעקבות התנגדות לפעילות זו היא [5][4] הופסקה.

